KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2019/293

af 8. november 2018

om Rumæniens statsstøtte SA.43785 (2018/C) (ex 2015/PN, ex 2018/NN) til omstrukturering af Complexul Energetic Hunedoara

(meddelt under nummer C(2018) 7308)

(Kun den rumænske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret de interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i henhold til ovennævnte bestemmelser ([1]), og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

(1) Ved brev af 12. marts 2018 meddelte Kommissionen Rumænien, at den havde besluttet at indlede proceduren efter artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (»TEUF«) (herefter »åbningsafgørelsen«) med hensyn til omstruktureringsstøtten til Complexul Energetic Hunedoara S.A. (herefter »CE Hunedoara«). Åbningsafgørelsen lå i forlængelse af tidligere meddelelser og kontakter mellem Kommissionen og Rumænien vedrørende statsstøtte til CE Hunedoara eller dets forgængere, sådan som der er redegjort nærmere for i åbningsafgørelsen og i afsnit 2.1 nedenfor.

(2) Kommissionens afgørelse om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ([2]). Kommissionen opfordrede de interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger hertil.

(3) Den 15. maj 2018 fremsendte Rumænien bemærkninger til åbningsafgørelsen. Kommissionen modtog ingen bemærkninger fra interesserede parter. Ud over de bemærkninger, der blev modtaget den 15. maj 2018, holdt Kommissionen tillige en videokonference med de rumænske myndigheder den 31. juli 2018.

2. DETALJERET BESKRIVELSE AF STØTTEN

2.1. Tidligere afgørelser vedrørende CE Hunedoara

(4) Den 22. februar 2012 besluttede Kommissionen ikke at gøre indsigelse mod den planlagte støtte på i alt 1 169 mio. RON (ca. 251,3 mio. EUR) til lukningen af tre ud af de syv kulminer, der blev drevet af den nationale stenkulproducent JSC Petrosani ([3]) (»afgørelsen om den første støtte til kulminer«). I denne afgørelse slog Kommissionen fast, at den planlagte støtte var forenelig med det indre marked i henhold til Rådets afgørelse 2010/787/EU ([4]) (herefter »Rådets afgørelse om støtte til lukning af kulminer«).

(5) Den 20. april 2015 mente Kommissionen, at Electrocentrale Paroşeni og Electrocentrale Deva, to elproduktionsselskaber, der var blevet fusioneret til CE Hunedoara i 2012, mellem 2009 og 2011 havde modtaget statslig driftsstøtte, der var uforenelig med det indre marked. Kommissionen anmodede i sin afgørelse ([5]) (»afgørelsen om den uforenelige støtte«) Rumænien om at tilbagesøge støtten med påløbne renter fra CE Hunedoara, der er

([1]) EUT C 158 af 4.5.2018, s. 47.
([2]) Jf. fodnote 1.
([3]) EUT C 23 af 25.1.2013, s. 3.
([4]) Rådets afgørelse 2010/787/EU af 10. december 2010 om statsstøtte til fremme af lukning af miner, der ikke er konkurrencedygtige (EUT L 336 af 21.12.2010, s. 24).
([5]) Kommissionens afgørelse (EU) 2015/1877 af 20. april 2015 om de takster, S.C. Hidroelectrica S.A., Rumænien, anvender over for S.C. Termoelectrica S.A. og S.C. Electrocentrale Deva S.A — SA.33475 (12/C) (EUT L 275 af 20.10.2015, s. 46), betragtning 117-124.

efterfølgeren til de to elproduktionsselskaber, såfremt støttemodtagerne ikke betalte støtten tilbage. Den 10. juni 2015 fremsendte de rumænske myndigheder oplysninger, hvoraf det fremgik, at 34 785 015,45 RON (ca. 7,48 mio. EUR), der omfatter det støttebeløb, som skulle tilbagesøges, samt renterne af det skyldige beløb, blev overført fra CE Hunedoara til det rumænske energiministerium, hvorved tilbagesøgningsafgørelsen blev gennemført.

(6) Den 21. april 2015 besluttede Kommissionen ikke at gøre indsigelse mod den planlagte statsstøtte, der skulle ydes til CE Hunedoara i form af særlige lån på op til 167 mio. RON (ca. 37,7 mio. EUR) ([6]) (»afgørelsen om redningsstøtte«) ([7]). I denne afgørelse slog Kommissionen fast, at lånene udgjorde redningsstøtte til CE Hunedoara, og erklærede, at støtten var forenelig med det indre marked i henhold til rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder (herefter »rammebestemmelserne«) ([8]) under hensyntagen til en række tilsagn fra Rumænien (se betragtning 120 og 123 nedenfor).

(7) Den 21. oktober 2015, dvs. seks måneder efter afgørelsen om redningsstøtte, fremsendte Rumænien en omstruktureringsplan for CE Hunedoara (»den første omstruktureringsplan«) ([9]). Rumæniens mål var at forlænge perioden for tilbagebetaling af det redningslån, der blev ydet ved afgørelsen om redningsstøtte, og at yde omstruktureringsstøtte til CE Hunedoara til at finansiere omkostningerne i forbindelse med den første omstruktureringsplan. Ved brev af 3. december 2015 meddelte Rumænien, at det havde til hensigt at fremlægge oplysninger om omstruktureringsstøtten fire uger senere. Den følgende dag indledte Kommissionen på et administrativt grundlag sag SA.43785 (2015/PN) om omstruktureringsstøtte til CE Hunedoara.

(8) Den 8. januar 2016 forhåndsanmeldte Rumænien sin plan om at yde omstruktureringsstøtte til CE Hunedoara på grundlag af en ny omstruktureringsplan, der var ændret i forhold til den første omstruktureringsplan (»den ændrede omstruktureringsplan«), og fremlagde supplerende oplysninger, der blev suppleret yderligere den 11. januar 2016. Den 12. januar 2016 blev der holdt et møde med de rumænske myndigheder om de fremlagte oplysninger.

(9) Den 15. januar 2016 blev Rumænien underrettet om, at det ville være tilrådeligt for Rumænien at foretage væsentlige ændringer af den planlagte omstruktureringsstøtte og den første omstruktureringsplan, før det gik over til en formel anmeldelse. Rumænien har ikke efterfølgende fremlagt en ny omstruktureringsplan.

(10) I januar 2016 blev der indledt en formel konkursbehandling mod CE Hunedoara i henhold til rumænsk lovgivning, som dog senere blev afvist ved en national domstol.

(11) Derefter mente Rumænien, at selv om CE Hunedoara i sidste ende ville blive likvideret, ville det være nødvendigt midlertidigt at holde nogle af elproduktionsenhederne i drift og yde kompensation til en række kulminer og hertil knyttede forarbejdningstjenester for deres produktionsomkostninger. På grundlag af disse betragtninger og nye planer for en eller flere eventuelle fremtidige efterfølgere for CE Hunedoara, der viderefører driften med en del af sidstnævntes aktiver efter anmodning fra Kommissionen, fremsendte de rumænske myndigheder oplysninger den 12. maj 2016, den 18. maj 2016 (under en videokonference), den 9., 25. og 29. august 2016, den 12. oktober 2016 (på et møde) samt den 9. november 2016, den 17. maj 2017 og den 1. september 2017. De oplysninger, der blev fremsendt den 17. maj 2017, omfattede navnlig en tidsplan for den endelige likvidation af CE Hunedoara.

(12) Den 24. november 2016 besluttede Kommissionen på grundlag af en særskilt anmeldelse ikke at gøre indsigelser mod det beløb på 447,8 mio. RON (ca. 96,2 mio. EUR), der efter planen skulle ydes til CE Hunedoara til lukningen af to ud af de fire kulminer, der stadig blevet drevet af CE Hunedoara, og som ikke var berørt af afgørelsen om den første støtte til kulminer ([10]) (»afgørelsen om den anden støtte til kulminer«). I denne afgørelse slog Kommissionen fast, at den planlagte støtte var forenelig med det indre marked i henhold til Rådets afgørelse om støtte til kulminer.

2.2. **Støttemodtageren: CE Hunedoara**

(13) CE Hunedoara er et vertikalt integreret elproduktionsselskab med hovedkvarter i Petroșani, Hunedoara amt. Dets aktier ejes fuldt ud af den rumænske stat. CE Hunedoara anvender primært indenlandsk kul, som det udvinder fra

([6]) Den vejledende vekselkurs. der er anvendt i denne afgørelse, er RON/EUR = 0,215 (pr. 31.1.2018).
([7]) Kommissionens afgørelse af 21. april 2015, SA.41318 (2015/N) — Rumænien — Meddelelse om redningsstøtte til Complexul Energetic Hunedoara (EUT C 203 af 19.6.2015, s. 5).
([8]) EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1.
([9]) Denne plan blev også drøftet på et møde med de rumænske myndigheder den 23. oktober 2015.
([10]) Godkendt statsstøtte inden for rammerne af bestemmelserne i artikel 107 og 108 i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde — Tilfælde, mod hvilke Kommissionen ikke gør indsigelse (EUT C 127 af 21.4.2017, s. 1).

sine kulminer, til produktion af elvarme til de omkringliggende byer. Selskabets to kraftværker, Deva ([11]) og Paroseni ([12]), har en samlet installeret nominel kapacitet på 1 225 MW. CE Hunedoara producerer ca. 4,2 % af den el, der forbruges i Rumænien, hvor det er den eneste større elproducent i det centrale og nordvestlige område. Selskabet beskæftiger ca. 6 600 personer, hvoraf 1 750 job er knyttet til elproduktion, og 4 700 til mineaktiviteter.

(14) CE Hunedoara blev oprettet i november 2012 ved at fusionere to tidligere og nu afviklede statsejede selskaber, nemlig Electrocentrale Paroseni og Electrocentrale Deva (»de tidligere selskaber«). Efter likvidationen af den nationale stenkulproducent JSC Petrosani var der fire kulminer, som efter planen skulle forblive i drift og ikke modtage lukningsstøtte i henhold til afgørelsen om den første støtte til kulminer. Disse blev fusioneret til CE Hunedoara sammen med de elproduktionsenheder og det dertil knyttede administrative personale og den faste ejendom, der henhørte under Electrocentrale Parosenis og Electrocentrale Devas, da næsten alt det kul, der blev leveret af de fire kulminer, blev brugt af Electrocentrale Paroseni og Electrocentrale Deva som brændstof til elproduktion og varmeforsyning. Der gælder navnlig følgende:

— CE Hunedoara overtog oprindeligt produktionsaktiver og -passiver fra de tidligere selskaber. Begge selskaber var konsekvent ude af stand til at sælge el til konkurrencedygtige markedspriser i Rumænien og modtog uforenelig driftsstøtte til et beløb på henholdsvis 22,62 mio. RON og 3,65 mio. RON mellem 2009 og 2011 (ca. 5,6 mio. EUR i alt), som Kommissionen pålagde Rumænien at tilbagesøge med renter fra CE Hunedoara ved afgørelsen om uforenelig støtte på grund af den økonomiske og retlige kontinuitet hos støttemodtagerne ([13]).

— Senere, i august 2013, overtog CE Hunedoara fire af de syv kulminer fra den nationale stenkulproducent JSC Petroşani. Tidligere, dvs. indtil 2011, drev den nationale stenkulproducent JSC Petroşani syv miner, hvoraf tre modtog støtte til lukning i henhold til afgørelsen om den første støtte til kulminer. De øvrige fire miner, der senere blev inkorporeret i CE Hunedoara, var angiveligt rentable. Disse fire kulminer og andre produktionsmidler blev overført til CE Hunedoara og fritaget for eventuelle forpligtelser, navnlig for så vidt angår den tidligere akkumulerede gæld på ca. 1,2 mia. EUR til staten eller andre offentlige organer, der primært skyldtes ubetalte skatter og bidrag. Den akkumulerede gæld blev ikke taget i betragtning ved vurderingen af de fire miners rentabilitet. Kommissionen noterede sig, at Rumænien i henhold til statsstøttereglerne var forpligtet til om nødvendigt at anmelde en eventuel statslig foranstaltning vedrørende gælden til staten. Rumænien anmeldte ikke den proces ([14]), hvorved de fire kulminer blev overført til CE Hunedoara fritaget for gæld.

2.3. **CE Hunedoaras driftsmæssige og finansielle resultater**

2.3.1. *De driftsmæssige resultater*

(15) Ifølge den rumænske energireguleringsmyndighed ([15]) var CE Hunedoaras andel af nettoelproduktionen mellem 2013-2015 som følger:

Tabel 1

Samlet levering af el fra CE Hunedoara i 2013-2015 sammenlignet med den samlede produktion

Producent	Udnyttet kapacitet (MW)			Samlet elproduktion (TWh)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
CE Hunedoara	1 110 (6 %)	998 (5 %)	1 063 (5 %)	3 (5 %)	2,7 (4 %)	1,84 (2,9 %)
Markedsvolumen	18 142 (100 %)	18 448 (100 %)	19 086 (100 %)	55,8 (100 %)	62 (100 %)	62,6 (100 %)

([11]) Idriftsat af to omgange, første gang mellem 1969 og 1971 og anden gang mellem 1977 og 1980 — se rapport fra GMC Insolvency Consultings fra marts 2016, s. 37, (cigmc.ro/files/Raport%20art.%2097.pdf).
([12]) Idriftsat af to omgange, første gang mellem 1956 og 1959 og anden gang mellem 1962 og 1964 — se offentligt tilgængelige oplysninger på https://uzinaparoseni.wordpress.com/.
([13]) Afgørelse om uforenelig støtte, der blev vedtaget den 20. april 2015, betragtning 84, 88-90, 98 og 117-124. Afgørelse om redningsstøtte af 21. april 2015, betragtning 13 og 63.
([14]) Afgørelse om den første støtte til kulminer, der blev vedtaget den 22. februar 2012, betragtning 4-10.
([15]) Den rumænske energireguleringsmyndigheds (ANRE) årsrapporter for 2013, 2014 og 2015, der findes på: http://www.anre.ro/en/about-anre/annual-reports-archive. Se også data fra Transelectrica om den samlede og tilgængelige produktionskapacitet for hver regulerbar enhed pr. primær energikilde, der findes på: http://transelectrica.ro/web/tel/productie.

(16) I Rumænien produceres el af forskellige typer kraftværker med varierende produktionsomkostninger. Pr. juli 2012 handles el på engrosniveau via elbørsen, dvs. den rumænske elbørs (»OPCOM«), herunder spotmarkeder og terminsmarkeder.

(17) Et vigtigt kriterium for et kraftværks drift er en sammenligning af day-ahead-markedsprisen og marginalomkostninger for elproduktion i det pågældende kraftværk. I forbindelse med varmekraftværker er de vigtigste marginalomkostninger brændstofomkostningerne, omkostninger til CO_2-emissionscertifikater og driftsbetingede marginalomkostninger.

(18) CE Hunedoara havde gennemsnitlige produktionsomkostninger på 274,27 RON/MWh (ca. 59 EUR/MWh) i 2013, 310,19 RON/MWh (ca. 67 EUR/MWh) i 2014 og 358,90 RON/MWh (ca. 77 EUR/MWh) i 2015. Endvidere lå de gennemsnitlige omkostninger ved udvinding af stenkul (brændstoffet) i CE Hunedoara på ca. 126 RON/MWh (ca. 27 EUR/MWh), sammenlignet med markedsprisen for stenkul på ca. 40 RON/MWh (ca. 9 EUR/MWh) ([16]).

(19) Den vægtede gennemsnitlige årspris for el på day-ahead-markedet hos OPCOM var på 165,06 RON/MWh (ca. 35 EUR/MWh) i 2013, 158,93 RON/MWh (ca. 34 EUR/MWh) i 2014 og 166,35 RON/MWh (ca. 36 EUR/MWh) i 2015. Også på OPCOM's bilaterale centraliserede marked varierede den årlige gennemsnitlige elpris mellem 182,94 RON/MWh (ca. 39 EUR/MWh) og 162,41 RON/MWh (ca. 35 EUR/MWh) i perioden 2013-2015 ([17]). Det vil sige, at mellem 2013 og 2015, hvor de pågældende lån blev ydet, var de gennemsnitlige produktionsomkostninger for CE Hunedoara mellem 66 % og 116 % højere end de priser, som el blev handlet til på day-ahead-markedet, og mellem 50 % og 121 % højere end priserne på den rumænske elbørs' bilaterale centraliserede marked.

(20) Det skal bemærkes, at CE Hunedoara med sådanne markedspriser ikke kunne drives rentabelt på et varigt grundlag, fordi day-ahead-priserne og terminspriserne lå under CE Hunedoaras produktionsomkostninger. På et konkurrencebetonet elmarked ville man forvente, at enhver produktion ville blive solgt til en pris, der lå over marginalomkostningerne for at opnå en fortjenstmargen. CE Hunedoara var dog helt klart kun i stand til at gøre dette lejlighedsvist efter sin oprettelse, sådan som det ses af CE Hunedoaras manglende evne til at sætte tilstrækkelige driftsindtægter til side til køb af de CO_2- emissionscertifikater, der var nødvendige i 2014 og 2015. Kulfyrede kraftværker drives normalt som grundbelastningsværker med en belastningsfaktor på 70 % eller højere ([18]). Det fremgår imidlertid af elproduktionsdataene i tabel 1, at CE Hunedoaras belastningsfaktor var på 30,8 % i 2013 og 2014 og faldt til under 20 % i 2015. Dette kan forklares ved den omstændighed, at produktionsmidlerne i form af kulminer og de to elkraftværker, der blev fusioneret til CE Hunedoara i november 2012, var de samme som dem, der blev drevet af de tidligere konkursramte selskaber, uden at der blev foretaget væsentlige produktivitets- eller teknologiske forbedringer med henblik på at reducere produktionsomkostningerne. Som følge heraf solgte CE Hunedoara sin produktion til en gennemsnitlig pris på 199,22 RON/MWh (ca. 43 EUR/MWh) i 2013, 167,68 RON/MWh (ca. 36 EUR/MWh) i 2014 og 181,52 RON/MWh (ca. 39 EUR/MWh) i 2015 ([19]) og var ligesom sine forgængere ude af stand til at skabe tilstrækkelige overskud til at dække såvel sine driftsomkostninger som sin gæld, herunder gæld til offentlige myndigheder, jf. tabel 2 nedenfor.

2.3.2. *De finansielle resultater*

(21) Som vist i tabel 2 nedenfor opnåede CE Hunedoara i 2012, der var dets første driftsår, et overskud (nettoresultat) på 37,9 mio. RON (ca. 8,1 mio. EUR). Fra 2013, hvor de fire kulminer og den tilhørende kulforarbejdningsenhed blev overført, begyndte CE Hunedoara imidlertid at give stigende tab i størrelsesordenen 147,6 mio. RON (31,7 mio. EUR) i 2013 og 352,3 mio. RON (76 mio. EUR) i 2014, og samtidig forværredes de finansielle indikatorer med hensyn til driftsresultat, forholdet mellem gæld og egenkapital og likviditet. Ved udgangen af 2015 havde CE Hunedoara en negativ egenkapital på 1 082,6 mio. RON (232,7 mio. EUR). Ved udgangen af 2017 var den negative egenkapital blevet fordoblet til 2 842,7 mio. RON (611,18 mio. EUR). Fra 2013 var driftsresultatet negativt, og selskabet havde ingen ledig likviditet til at dække renter og afdrag på finansiel gæld, der ikke omfattede yderligere gæld til statslige ikkekommercielle organer såsom skattemyndighederne.

([16]) Rapporter vedrørende CE Hunedoara udarbejdet af bestyrelsen for 2013, 2014 og 2015, der findes på: http://www.cenhd.ro/index.php/situatii-financiare/.
([17]) OPCOM's årsrapporter for 2013, 2014 og 2015, der findes på: https://www.opcom.ro/compania/compania.php?lang=ro&id=6.
([18]) Se f.eks. de belastningsfaktorer, der er omhandlet i afgørelse SA.38760 (2016/C) (EUT C 46 af 5.2.2016, s. 19).
([19]) http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2013/Raportul%20administratorilor%20-%202013.pdf, side 3.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2014/Raportul%20administratorilor%20-%202014.pdf, side 3.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2015/Raportul%20administratorilor%20-%202015.pdf, side 11.

Tabel 2

CE Hunedoaras finansielle resultater i 2012-2017

Mio. RON	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Samlet omsætning	249,4	1 061,1	691,5	574,74	448,4	568,7
Driftsresultat (overskud/tab) (EBITDA)	20,2	– 167,1	– 341,7	– 1 647,6	– 838,2	– 744,6
Nettofortjeneste/-tab	37,9	– 147,6	– 352,3	– 1 661,6	– 858,4	– 768,8
Aktiekapital	203,4	349,8	354,5	354,5	354,5	354,5
Egenkapital	678,7	980,1	629,3	– 1 082,6	– 2 071,3	– 2 842,7
Langfristet gæld	170,0	269,5	258,7	270,5	245,4	237,4
Anden løbende gæld inklusive skatter	72,3	243,2	371,6	726,7	922,2	1 099,1

Kilde: www.cenhd.ro — ifølge offentligt tilgængelige økonomiske rapporter, der er tilgået i juni 2018.

(22) Senest i april 2015 opfyldte CE Hunedoara kriterierne for at blive taget under konkursbehandling i henhold til rumænsk lovgivning ([20]). I januar 2016 kom CE Hunedoara midlertidigt under konkursbehandling. I marts 2016 offentliggjorde kurator for CE Hunedoara en rapport (»rapporten fra kurator«) med oplysninger om selskabets passiver, hvoraf det fremgik, at CE Hunedoara skyldte ca. 2 360 mio. RON (ca. 507,4 mio. EUR) til forskellige statslige organer. Dette beløb vedrørte bl.a. de lån, der er omfattet af nærværende afgørelse, samt bøder pålagt af miljømyndigheden for manglende køb af emissionskvoter, grønne certifikater og anden gæld til staten og til socialsikringsbudgettet. Ifølge Rumænien anmodede miljømyndigheden ligeledes om betaling af de beløb, som CE Hunedoara skyldte den, i lighed med andre private kreditorer.

(23) Som det kan ses af CE Hunedoaras egenkapital, er selskabet teknisk set fallit, men fortsætter driften ved ikke at betale størstedelen af sin gæld og sine finansielle forpligtelser. Ifølge oplysningerne fra Rumænien kunne likvidationen af CE Hunedoara efter de gældende nationale regler vare mindst tre år, hvis den blev iværksat af den rumænske stat i sin egenskab af aktionær i CE Hunedoara og hovedkreditor. Hidtil har de konkursbegæringer, der er blevet indgivet til den nationale ret med kompetence i selskabssager, ikke ført til, at CE Hunedoara er blevet erklæret endeligt konkurs.

2.4. **De lån, der blev ydet til CE Hunedoara**

(24) I åbningsafgørelsen gennemgik Kommissionen fem offentligt finansierede eller støttede lån, der blev ydet til eller var til fordel for CE Hunedoara med henblik på dets aktuelle elproduktionsvirksomhed, og som pr. 30. juni 2016 beløb sig til i alt 337 107 835 RON (ca. 72,48 mio. EUR) i form af udestående gæld til den rumænske stat, herunder hovedstol, renter, morarenter og andre omkostninger. Tabel 3 nedenfor viser Rumæniens opdaterede oplysninger om den udestående hovedstol i forbindelse med disse lån pr. 31. marts 2018.

(25) Efter åbningsafgørelsen fremsendte de rumænske myndigheder de låneaftaler, ifølge hvilke de vigtigste oprindelige vilkår og betingelser for lånet var som følger:

a) Lån fra Den Internationale Bank for Genopbygning og Økonomisk Udvikling (»IBRD«), som er garanteret af den rumænske stat via ministeriet for offentlige finanser — »IBRD-lånet«

(26) Dette lån vedrørte projektet med rehabilitering og modernisering af blok nr. 3 på CET Mintia-kraftværket.

(27) Med henblik herpå optog den uafhængige ledelse af »RENEL« (Regia Autonomă de Electricitate) i august 1995 et lån fra Verdensbanken på 110 000 000 USD, hvoraf 33 500 000 USD senere blev annulleret i 2001. Den 17. maj 2001, hvor aftalen blev suspenderet af IBRD, var der blevet disponeret over et samlet beløb på 10 930 016 USD.

([20]) Afgørelsen om redningsstøtte af 21. april 2015, betragtning 14, 16 og 17.

(28) Den 31. maj 2002 genoptog IBRD låneaftalen med Electrocentrale Deva. Denne aftale var garanteret af den rumænske regering og gik ud på, at Electrocentrale Deva kunne disponere over et maksimalt beløb på 69 908 805 USD (hvoraf 1 162 752 senere blev annulleret, nemlig i februar 2005).

(29) Udløbsdatoen for lånet var den 1. november 2015, og ifølge betalingsplanen skulle tilbagebetalingen finde sted i halvårlige rater (i maj og november) over 14 år fra 2002.

(30) Rentesatsen svarer til omkostningerne for lån med tilknyttede betingelser og fastsættes på grundlag af det foregående halvår plus et halvt procentpoint. Med hensyn til beløb, der var blevet disponeret over, skulle Electrocentrale Deva også betale en garantiprovision på 0,25 %.

b) Lån fra Romanian Commercial Bank (»BCR«) optaget af finansministeriet til fordel for CE Hunedoara – »BCR-lånet«

(31) Dette lån blev optaget for at finansiere 25 % af et større projekt kaldet »Centrala Electrica Paroseni« vedrørende installation af et anlæg til afsvovlning af røggas og ændring af teknologien til indsamling, transport og deponering af slagger og aske. Finansieringen af de øvrige dele var sikret ved et BRD-lån (der dækkede 25 % af de samlede omkostninger — se oplysninger om dette lån i litra d) nedenfor) og et lån fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB) (der dækkede 50 % af de samlede udgifter. Dette lån var ikke omfattet af åbningsafgørelsen).

(32) Ved hjælp af en låneaftale, der blev indgået den 3. december 2013 mellem BCR og ministeriet for offentlige finanser, blev der ydet et investeringslån til låntageren, der efterfølgende ydede lånet til CE Hunedoara gennem en subsidiær låneaftale, der blev indgået den 5. december 2013.

(33) Låneaftalen og den subsidiære låneaftale vedrørte begge den samme hovedstol på 83 485 450 RON (dvs. 17 950 000 EUR), som banken oprindeligt ydede til ministeriet for offentlige finanser, og som sidstnævnte derefter ydede til CE Hunedoara.

(34) Lånet havde en løbetid på 15 år med en afdragsfri periode på tre år. Ifølge betalingsplanen skulle tilbagebetalingen finde sted i 25 lige store halvårlige rater. Rentesatsen var fastsat til 4,20 % årligt.

(35) Sikkerhedsstillelsen for dette BCR-lån, der også tjente som sikkerhed for BRD-lånet på 14 700 000 EUR (dvs. 68 369 000 RON), jf. litra d) nedenfor, samt for et hertil knyttet EIB-lån på 32 650 000 EUR (dvs. 151 855 150 RON), der ikke er omhandlet i åbningsafgørelsen, havde form af pant i fast ejendom og løsøre tilhørende CE Hunedoara til en samlet værdi af 93 323 204 EUR (dvs. 417 481 353,09 RON).

(36) I forbindelse med dette BCR-lån skulle CE Hunedoara kun betale ministeriet for offentlige finanser en risikoprovision på 2,5 %, dvs. 448 750 EUR fordelt på otte lige store trancher, til »fonden til dækning af risiko for statsgælden«.

c) Lån fra Romanian Development Bank (»BRD«) optaget af finansministeriet og videregivet til CE Hunedoara — »BRD-lånet«

(37) Dette lån blev optaget for at finansiere »Centrala Electrică Paroșeni«-projektet.

(38) Gennem en finansieringsaftale, der blev indgået den 19. maj 2014 mellem BRD og ministeriet for offentlige finanser, ydede banken et lån til låntageren, der så efterfølgende ydede det til CE Hunedoara gennem en subsidiær låneaftale, der blev indgået den 5. juni 2014.

(39) Ovennævnte finansieringsaftale og den subsidiære låneaftale vedrørte begge samme hovedstol på 68 371 170 RON (ca. 14 700 000 EUR), som banken oprindeligt ydede til ministeriet for offentlige finanser, og som sidstnævnte derefter ydede til CE Hunedoara.

(40) Lånet havde en løbetid på 15 år med en afdragsfri periode på tre år. Ifølge betalingsplanen skulle tilbagebetalingen finde sted i 25 lige store halvårlige rater. Rentesatsen var fastsat til 3,79 % årligt.

(41) Sikkerhedsstillelsen for dette BRD-lån, der også tjente som sikkerhed for BCR-lånet på 17 950 000 EUR (ca. 83 485 450 RON), jf. litra c) ovenfor, samt for et hertil knyttet EIB-lån på 32 650 000 EUR (ca. 151 855 150 RON), der ikke er omhandlet i åbningsafgørelsen, havde form af pant i fast ejendom og løsøre til en samlet værdi af 93 323 204 EUR (ca. 417 481 353,09 RON).

(42) I forbindelse med dette BRD-lån skulle CE Hunedoara kun betale ministeriet for offentlige finanser en risikoprovision på 2,5 %, dvs. 367 000 EUR fordelt på otte lige store trancher, til »fonden til dækning af risiko for statsgælden«.

(43) BRD-lånet og BCR-lånet finansierede investeringer med henblik på overholdelse af miljøkravene på Paroseni-kraftværket (EU-normer som fastsat i direktivet om industrielle emissioner). Disse investeringer var ikke i stand til at generere yderligere resultater eller reducere produktionsomkostningerne, så tilbagebetalingen af lånene kunne dækkes af yderligere driftsindtægter. De var kun en forudsætning for, at anlægget kunne fortsætte driften. Faktisk lå anvendelsen af private lån, der blev ydet til og efterfølgende af den rumænske stat til finansiering af overholdelse af miljøkravene i 2013-2014, i forlængelse af et tilfælde, hvor Rumænien havde ydet tilskud til samme type anlæg (afsvovling af røggas) på andre varmekraftværker i 2010 (CE Turceni) og i 2011 (CE Craiova II), og hvor der fandt drøftelser sted med de rumænske myndigheder i 2012 ([21]). Det forekommer derfor hensigtsmæssigt at antage, at det BRD-lån og BCR-lån, der blev overført af staten til finansiering af overholdelsen af miljøkravene, reelt var tilskud, ligesom de tidligere lån, der blev ydet til andre kraftværker i 2011 og 2012.

d) Lån ydet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte, der blev tilbagesøgt ved afgørelsen om den uforenelige støtte — hovedstol og renter – »lånet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte«)

(44) På grundlag af regeringens hasteanordning nr. 11 af 13. maj 2015 vedrørende ydelse af et lån til CE Hunedoara S.A. blev der den 9. juni 2015 indgået en låneaftale mellem ministeriet for offentlige finanser, CE Hunedoara og ministeriet for energi, små og mellemstore virksomheder og erhvervsklima.

(45) Ved ovennævnte låneaftale blev der ydet CE Hunedoara et lån med en hovedstol på 34 785 015 RON (ca. 7 478 778 EUR). Dette lån blev anvendt til at tilbagebetale den uforenelige støtte, der er omhandlet i betragtning 5.

(46) Lånets løbetid var på 90 dage og forfaldt derfor den 8. september 2015. Den aftalte rentesats for lånet blev fastsat til en værdi svarende til tre månedernes ROBOR-rente plus 5 %, dvs. 6,27 % p.a., og skulle ligge fast i hele lånets løbetid.

(47) I overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, i ovennævnte hasteanordning nr. 11 af 13. maj 2015 blev sikkerheds-stillelsen fastsat til en værdi af 49 380 000 RON (ca. 10 616 700 EUR), dvs. 120 % af lånet.

e) Lån, der udgør støtte ydet i overensstemmelse med afgørelsen om redningsstøtte og renter – »redningslånet«

(48) På grundlag af regeringens hasteanordning nr. 22 af 24. juni 2015 vedrørende ydelse af et lån til CE Hunedoara S.A. blev der den 14. juli 2015 indgået en låneaftale mellem ministeriet for offentlige finanser, CE Hunedoara og ministeriet for energi, små og mellemstore virksomheder og erhvervsklima.

(49) Ifølge ovennævnte låneaftale skulle der ydes en hovedstol på 167 000 000 RON (ca. 35 905 000 EUR) til CE Hunedoara, fordelt på to trancher. Den første tranche, der beløb sig til 98 476 900 RON (ca. 21 172 533 EUR), blev ydet den 20. juli 2015, mens den anden tranche på 68 523 100 RON (ca. 14 732 466 EUR) ikke blev ydet alligevel, fordi CE Hunedoara ikke havde tilbagebetalt et andet lån, der blev ydet på grundlag af regeringens hasteanordning nr. 11/2015, og som vedrørte tilbagebetalingen af det beløb, der var genstand for afgørelsen om uforenelig støtte (se litra d) ovenfor).

(50) Løbetiden for redningslånet var på seks måneder, dvs. perioden april-september 2015. Men af de grunde, der er redegjort for ovenfor, modtog CE Hunedoara kun den første tranche af lånet.

(51) Den aftalte rentesats for lånet blev fastsat til en værdi svarende til seks måneders ROBOR-rente plus 5 %, dvs. 6,57 % p.a., og skulle ligge fast i hele lånets løbetid.

(52) I overensstemmelse med artikel 3, stk. 3, i ovennævnte hasteanordning nr. 22 af 24. juni 2015 blev sikkerheds-stillelsen fastsat til en værdi af 123 960 000 RON (ca. 26 651 400 EUR), dvs. 120 % af lånet.

2.5. **Begrundelse for at indlede proceduren**

(53) I åbningsafgørelsen indtog Kommissionen den foreløbige holdning, at de fem offentligt finansierede eller støttede lån, der blevet ydet til eller var til fordel for CE Hunedoara, kunne udgøre statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF, for så vidt angår det beløb på i alt 337 mio. RON (ca. 73 mio. EUR), der fortsat var udestående pr. 30. juni 2016.

([21]) S.A.33812 (2012/NN) — Rumænien — Ulovlig statsstøtte til obligatoriske miljøprojekter.

(54) I åbningsafgørelsen satte Kommissionen også spørgsmålstegn ved, om betingelserne for forenelighed med det indre marked efter artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF var opfyldt, for så vidt angår omstruktureringsstøtte som omhandlet i rammebestemmelserne. Kommissionen påpegede, at de rumænske myndigheder ikke havde indsendt en gyldig omstruktureringsplan eller en klar likvidationsplan med en rimelig tidsfrist for selskabet, og der kunne ikke konstateres noget identificerbart og gyldigt bidrag fra CE Hunedoara til omstruktureringsomkostningerne eller foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejning, som er betingelser for, at omstruktureringsstøtten kan være i overensstemmelse med rammebestemmelserne. Endelig havde CE Hunedoara ikke tilbagebetalt hverken redningsstøtten eller lånet, som gjorde det muligt at tilbagebetale tidligere uforenelig støtte.

(55) For at muliggøre en vurdering af, om de omtvistede lån ville have været tilgængelige for CE Hunedoara på de finansielle markeder og blev ydet på markedsvilkår, anmodede Kommissionen i åbningsskrivelsen Rumænien om at fremlægge følgende:

— de overvejelser om kreditværdighed, markedsbenchmark og kreditvurderinger af CE Hunedoara, som de rumænske myndigheder tog hensyn til ved fastsættelsen af betingelserne for deres støtte, sådan som det fremgår af den dokumentation, der er samtidig med datoerne for ydelsen og videregivelsen af eller sikkerhedsstillelsen for hvert lån

— dokumentation for lånetilbud til CE Hunedoara fra finansielle institutioner eller banker mellem 2012 og 2016 med angivelse af, om der blev anmodet om statslig eller offentlig garanti

— alle oplysninger, som kan bidrage til at vurdere de fem lån.

3. BEMÆRKNINGER FRA RUMÆNIEN

(56) Rumænien fremlægger i sine bemærkninger til Kommissionens åbningsafgørelse en række oplysninger og bemærkninger, som følger.

3.1. Bemærkninger vedrørende den udestående hovedstol og de beløb, der skyldes på de fem lån

a) IBRD-lånet

(57) For at begynde med den rate, der forfaldt til betaling i november 2014, var CE Hunedoara på grund af sine finansielle vanskeligheder ikke længere i stand til at foretage betalinger og anmodede sin kautionist, ministeriet for offentlige finanser, om at betale de resterende rater i stedet.

(58) I sin egenskab af kautionist for CE Hunedoara udbetalte ministeriet for offentlige finanser de tre resterende rater (dvs. i november 2014, maj 2015 og november 2015) og beregnede de bøder og morarenter, som CE Hunedoara skulle betale. CE Hunedoaras udestående gæld til ministeriet for offentlige finanser (bestående af de tre rater og de tilsvarende sanktioner og renter) beløb sig til 60 711 568 RON (ca. 13 052 987 EUR) pr. 31. marts 2018.

b) BCR-lånet

(59) Pr. oktober 2015 underrettede CE Hunedoara på grund af sine finansielle vanskeligheder ministeriet for offentlige finanser om, at det ikke længere kunne indfri sin gæld. Pr. 31. december 2017 skyldte CE Hunedoara ministeriet for offentlige finanser 5 343 411 EUR (ca. 24 853 078 RON) svarende til den skyldige hovedstol, renter og risikoprovision plus yderligere 564 163 EUR (ca. 2 763 553 RON) i morarenter og bøder.

(60) Pr. 31. marts 2018 var der blevet tilbagebetalt et beløb på 2 154 000 EUR (ca. 10 018 254 RON) ud af hovedstolen på 17 950 000 EUR (ca. 83 485 450 RON), og der var stadig et udestående på 15 796 000 EUR (ca. 73 467 196 RON).

c) BRD-lånet

(61) Pr. februar 2016 underrettede CE Hunedoara på grund af sine finansielle vanskeligheder ministeriet for offentlige finanser om, at det ikke længere kunne indfri sin gæld. Pr. 31. marts 2018 skyldte CE Hunedoara ministeriet for offentlige finanser 3 000 357 EUR (ca. 13 955 150 RON) svarende til den skyldige hovedstol, renter og risikoprovision plus morarenter og bøder.

(62) Pr. 31. marts 2018 var der blevet tilbagebetalt et beløb på 1 764 000 EUR (ca. 8 204 364 RON) ud af hovedstolen på 14 700 000 EUR (ca. 68 371 170 RON), og der var stadig et udestående på 12 936 000 EUR (ca. 60 166 806 RON).

d) Lånet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte

(63) Den 8. september 2015, da lånet forfaldt og ikke blev betalt, beregnede ministeriet for offentlige finanser morarenter, som påløb for hver dags forsinkelse. Pr. 31. marts 2018 beløb CE Hunedoaras udestående gæld vedrørende dette lån sig til 42 339 794,26 RON (ca. 9 103 055 EUR) bestående af hovedstolen på 34 785 015 RON (ca. 7 478 778 EUR), renterne af lånet på 545 255,11 RON (ca. 117 229 EUR) og morarenter på 7 009 525,58 RON (ca. 1 507 048 EUR).

e) Redningslånet

(64) Ud af det beløb på 98 476 900 RON (ca. 21 172 533 EUR), der udgjorde den første tranche, udnyttede CE Hunedoara kun 93 450 841,17 RON (ca. 20 091 930 EUR) og tilbagebetalte differencen på 5 026 058,86 RON (ca. 1 080 602 EUR) til ministeriet for offentlige finanser. Pr. 31. marts 2018 beløb CE Hunedoaras udestående gæld vedrørende dette lån sig til 112 579 946,05 RON (ca. 24 204 688 EUR) bestående af hovedstolen på 93 450 841,17 RON (ca. 20 091 930 EUR), renterne af lånet på 3 306 854,30 RON (ca. 710 973 EUR) og morarenter på 15 822 250,68 RON (ca. 3 401 783 EUR).

Tabel 3

Rumæniens oplysninger om den udestående hovedstol og de skyldige beløb vedrørende de fem lån pr. 31. marts 2018

	IBRD-lånet	BRC-lånet	BRD-lånet	Lånet til tilbagebetaling af uforenelig støtte	Redningslånet
Dato for ydelse	31.5.2002	5.12.2013	5.6.2014	9.6.2015	14.7.2015
Oprindelig hovedstol	68,75 mio. USD	17,95 mio. EUR	14 mio. EUR	34,8 mio. RON	98,5 mio. RON
Udestående hovedstol pr. 31.3.2018	0	15,79 mio. EUR (73,5 mio. RON)	12,9 mio. EUR (60,1 mio. RON)	34,8. Mio. RON	93,4 mio. RON
Finans-ministeriets tilgodehavende pr. 31.3.2018 som hovedstol, bøder og renter	60,7 mio. RON (13,1 mio. EUR)	5,3 mio. EUR (24,9 mio. EUR)	3,0 mio. EUR (13,9 mio. RON)	42,3 mio. RON	112,6 mio. RON

3.2. **Øvrige bemærkninger**

(65) For det første tilbød Rumænien at redegøre nærmere for den redningsstøtte, der blev godkendt ved Kommissionens afgørelse af 21. april 2015. Som det også fremgår af åbningsafgørelsen, havde Rumænien på det tidspunkt, hvor redningslånet blev godkendt, forpligtet sig til inden seks måneder fra datoen for afgørelsen om redningsstøtten at fremlægge enten: i) dokumentation for, at lånet var tilbagebetalt, eller ii) en gyldig omstruktureringsplan eller iii) en begrundet likvidationsplan, der beskriver de skridt, som fører til likvidation af CE Hunedoara inden for en rimelig frist uden yderligere støtte. I den forbindelse bekræftede Rumænien, at det havde valgt at omstrukturere CE Hunedoara.

(66) For det andet gjorde Rumænien med hensyn til åbningsafgørelsen i sin udtalelse gældende, at det redningslån, der blev godkendt ved afgørelsen om redningsstøtte, ikke indebar nogen reel økonomisk fordel for modtageren (dvs. CE Hunedoara). Rumænien hævdede, at lånet blev ydet på de gældende vilkår på bankmarkedet, dvs. på grundlag af en økonomisk-finansiel analyse udført af EximBank. Endvidere tog de garantier, der blev pålagt af den nationale skattemyndighed, højde for markedsværdien af sikkerhedsstillelsen, som dækkede mindst 120 % af lånets værdi.

(67) For det tredje forklarede Rumænien med hensyn til likvidationen af CE Hunedoara og den retlige adskillelse mellem kulminedrift og elproduktion, at: i) manglen på finansielle ressourcer, ii) den omstændighed, at CE Hunedoara midlertidigt kom under konkursbehandling på begæring af selskabet to gange i 2016, og at konkursbehandlingen hver gang efterfølgende blev indstillet, samt iii) den omstændighed, at de nationale retter på tidspunktet for Rumæniens anmodning stadig ikke havde truffet afgørelse om en anden begæring om indledning af konkursbehandling, alle udgjorde grunde, der forhindrede den retlige adskillelse af kulminedriften fra elproduktionen.

(68) Rumænien forklarede, at den retlige adskillelse kræver overholdelse af visse ved lov fastsatte proceduremæssige skridt, og at proceduren normalt varer mellem seks og ni måneder, medmindre interesserede tredjeparter kommer med indlæg. Rumænien understregede endvidere, at der ikke desto mindre føres særskilte regnskaber for kulminedriften og elproduktionen, og at redningsstøtten udelukkende ville blive anvendt til energiaktiviteter, sådan som det også var anført i anmeldelsen af redningsstøtten.

(69) For det fjerde gjorde Rumænien med hensyn til åbningsafgørelsen vedrørende vilkårene for støtte til leverandører af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse gældende, at CE Hunedoara ville være udbyderen af tjenester, som er uundværlige for driften af det nationale elenergisystem, således at CE Hunedoara ville være berettiget til at modtage kompensation efter de gældende retlige bestemmelser ([22]). I denne forbindelse tilføjede Rumænien, at den begyndte at sende de oplysninger, der er nødvendige for fastlæggelsen af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, de hermed forbundne opgaver, beregningen af kompensationen og varigheden heraf til Kommissionen i 2016, og at dette arbejde snart ville være afsluttet.

(70) For det femte anførte Rumænien også, at indstillingen af driften af de to kraftværker Mintia og Paroseni ifølge undersøgelser foretaget af National Company of Electric Energy Transport Transelectrica S.A. ville have en negativ indflydelse på driften af det nationale elenergisystem.

(71) For det sjette ville andre elenergiproduktionsenheder ifølge Rumæniens beregninger forventes at blive utilgængelige i meget nær fremtid som følge af ikrafttrædelsen af Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1442 ([23]).

(72) Rumænien har imidlertid ikke fremlagt nogen oplysninger, der dokumenterer, at de rumænske myndigheder eller markedsaktørerne har foretaget en forudgående vurdering inden ydelsen af lånene, og fremlagde ikke dokumentation for lånenes forenelighed med statsstøttereglerne.

(73) I sine bemærkninger til åbningsafgørelsen anfægtede Rumænien ikke, at redningslånet, det lån, der blev ydet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte, og de tre andre lån udgør statsmidler og kan tilregnes staten.

4. **VURDERING AF STØTTEN**

(74) Den foreliggende afgørelse vedrører de fem offentligt finansierede eller støttede lån, der er beskrevet i afsnit 2.4.

(75) Denne afgørelse berører ikke vurderingen af eventuelle andre støtteforanstaltninger, der er stillet til rådighed for CE Hunedoara. Dette omfatter især udsættelse eller eftergivelse af gæld, som er udstedt af offentlige organer til direkte fordel for CE Hunedoara som omhandlet i åbningsafgørelsen samt tidligere eftergivelser af offentlige tilgodehavender hos den nationale stenkulproducent JSC Petrosani, før dens likvidation, såfremt CE Hunedoara blev anset for at være den økonomiske efterfølger for sidstnævnte selskab.

(76) Kommissionen vil først undersøge, om de fem foreliggende foranstaltninger indebærer statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i TEUF. Kommissionen vil derefter undersøge, om støtten allerede var blevet gennemført, og om denne støtte kunne være forenelig med det indre marked.

(77) Indledningsvis skal det nævnes, at Kommissionen er uenig i Rumæniens bemærkninger vedrørende BCR-lånet og BRD-lånet. For det første gælder, at selv om Rumænien faktisk betaler en del af hovedstolen til henholdsvis BCR og BRD (i sin egenskab af låntager), er dette ikke tilfældet for CE Hunedoara, da sidstnævnte ikke har betalt nogen del af hovedstolen (af de efterstillede lån) til den rumænske stat, hvilket betyder, at hele den oprindelige hovedstol (af de efterstillede lån) og ikke kun en del heraf i realiteten stadig er udestående. For det andet er Kommissionen også uenig i Rumæniens bemærkninger vedrørende de beløb, der skulle betales til finansministeriet for disse to lån pr. 31. marts 2018. Som der vil blive redegjort for i det følgende, mener Kommissionen således, at de samlede hovedstole af BCR-og BRD-lånene (de efterstillede lån) (og ikke kun de rater af hovedstolen, der skulle betales senest den 31. marts 2018 i henhold til betalingsplanen) allerede er forfaldne i deres helhed og skal betales af CE Hunedoara til den rumænske stat.

4.1. **Vurdering af, om der er tale om statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i TEUF**

(78) I henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF er »statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne«.

([22]) Regeringens hasteanordning nr. 26/2018 og regeringens beslutning nr. 760/2017.

([23]) Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/1442 af 31. juli 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)-konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår store fyringsanlæg (EUT L 212 af 17.8.2017, s. 1)

(79) En foranstaltning udgør således statsstøtte efter denne bestemmelse, hvis alle følgende betingelser er opfyldt: i) Foranstaltningen skal kunne tilregnes staten og være finansieret med statsmidler, ii) den skal give modtageren en fordel, iii) denne fordel skal være selektiv, og iv) foranstaltningen skal fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

4.1.1. *Statsmidler og tilregnelse til staten*

(80) Som fastslået af Domstolen ([24]) gælder, at for at foranstaltninger kan betragtes som statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i TEUF, skal de a) stamme fra statsmidler, enten direkte eller indirekte gennem ethvert mellemliggende organ, som handler i henhold til de beføjelser, det har fået overdraget, og b) kunne tilregnes staten. Begrebet medlemsstat omfatter alle offentlige myndighedsniveauer, uanset om det er en national, regional eller lokal myndighed ([25]).

(81) Med hensyn til IBRD-lånet forklarede Rumænien, at dette lån var resultatet af en aftale indgået den 31. maj 2002 mellem IBRD og Electrocentrale Deva, der er retlig forgænger for CE Hunedoara. Denne låneaftale var garanteret af den rumænske regering. Ifølge fast retspraksis ([26]) er skabelsen af en konkret risiko for, at der pålægges staten en supplerende byrde i fremtiden i form af en garanti eller et tilbud om en aftale, tilstrækkeligt efter artikel 107, stk. 1, i TEUF. IBRD-lånegarantien involverede således midler fra statsbudgettet.

(82) Med hensyn til BCR-lånet bekræftede Rumænien, at dette lån var resultatet af en kontrakt, der blev indgået den 3. december 2013 mellem BCR og ministeriet for offentlige finanser med henblik på at finansiere en fjerdedel af investeringsprojektet »Centrala Electrică Paroșeni«. Dette lån blev efterfølgende ydet til CE Hunedoara gennem en subsidiær låneaftale, der blev indgået den 5. december 2013. Således blev den subsidiære låneaftale (vedrørende det BCR-lån, der blev optaget af den rumænske stat) tilbudt CE Hunedoara med midler hidrørende fra statsbudgettet.

(83) Med hensyn til BRD-lånet bekræftede Rumænien, at dette lån var resultatet af en aftale, der blev indgået den 19. maj 2014 mellem BRD og ministeriet for offentlige finanser. Dette lån blev ydet af banken til låntageren, der så efterfølgende ydede det til CE Hunedoara gennem en subsidiær låneaftale, som blev indgået den 5. juni 2014 med henblik på at finansiere en fjerdedel af »Centrala Electrică Paroșeni«. Således blev den subsidiære låneaftale (vedrørende det BRD-lån, der blev optaget af den rumænske stat) tilbudt CE Hunedoara med midler fra statsbudgettet.

(84) Redningslånet, herunder den del af det, der blev forlænget og ikke tilbagebetalt, og lånet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte omfattede statsmidler, da de blev ydet med midler, der var opført på og hidrørte fra statsbudgettet.

(85) De forskellige handlinger, hvorved finansministeriet indgik aftaler om lån, videregav eller garanterede lån til CE Hunedoara, uanset om det var af egen drift, gennem de statslige beføjelser, der var blevet tillagt det, eller efter instruks fra Rumæniens ministerråd, kan tilregnes den rumænske stat.

(86) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at de pågældende fem lån involverer statsmidler og kan tilregnes den rumænske stat.

4.1.2. *Økonomisk fordel*

(87) I henhold artikel 107, stk. 1, i TEUF betragtes en foranstaltning som statsstøtte, når visse virksomheder eller visse produktioner begunstiges. Lån eller garantier, der ydes af staten direkte eller indirekte, kan begunstige den støttemodtagende virksomhed, når der er tale om finansiering, som modtageren ikke ville finde på de finansielle markeder på samme betingelser eller muligvis slet ikke. For at undersøge, om en virksomhed har haft en økonomisk fordel, anvender Kommissionen kriteriet om »det markedsøkonomiske investorprincip (»investorprincippet«). Ifølge dette princip fokuserer vurderingen på transaktionen set ud fra en hypotetisk fornuftig privat kreditors/investors synsvinkel i en situation, der ligger så tæt som muligt på statens situation ([27]).

(88) I den foreliggende sag er den rumænske stat både kreditor og hovedaktionær i CE Hunedoara. I denne situation kunne Rumænien yde eller garantere et lån, der er i overensstemmelse med investorprincippet, på et selvstændigt grundlag, hvis de vilkår, på hvilket lånet ydes, er i overensstemmelse med markedsvilkårene, forudsat at der er sandsynlighed for, at lånet ville blive tilbagebetalt, eller at aktionæren ville opnå et øget afkast i en anden form.

([24]) Se sag C-482/99, Frankrig mod Kommissionen (Stardust Marine), ECLI:EU:C:2002:294.
([25]) Sag C-248/84, Tyskland mod Kommissionen, ECLI:EU:C:1987:437, præmis 17.
([26]) Domstolens dom af 19. marts 2013, Bouygues og Bouygues Télécom mod Kommissionen m.fl., forenede sager C-399/10 P og C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, præmis 137, 138 og 139.
([27]) Sag C-300/16 P, Frucona Košice mod Kommissionen, ECLI:EU:C:2017:706, præmis 28.

(89) Derfor skal der ved vurderingen af de vilkår, på hvilke der ydes lån af en aktionær, tages højde for de mulige afkast af kapitalandelen, som aktionæren med rimelighed kan forvente i sin egenskab af aktionær. I den foreliggende sag er det på baggrund af i) de finansielle tal vedrørende CE Hunedoara, der er vist i tabel 2 ovenfor, ii) de væsentligt højere marginale produktionsomkostninger, som CE Hunedoara har sammenlignet med markedspriserne, og iii) de tidligere selskabers historik helt klart, at den rumænske stat eller en markedsinvestor i en lignende situation som staten ikke kunne forvente noget afkast i form af udbytte eller kapitalgevinst af sin aktiebesiddelse i CE Hunedoara fra 2013.

(90) For det første skal der med hensyn til de tre lån fra IBRD, BCR og BRD, som det rumænske finansministerium har optaget eller garanteret til fordel for CE Hunedoara, tages hensyn til selskabets finansielle situation og dets forgængeres historik ved vurderingen, sådan som en forsigtig långiver eller investor, der opererer på markedsvilkår, ville have gjort. Selv før april 2015, hvor CE Hunedoara angiveligt ikke kunne få adgang til finansiering på markedsvilkår, var selskabet konstant tabsgivende fra sit første driftsår, hvor det omfattede både kulminer og elproduktion.

(91) For det andet blev det med hensyn til lånet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte i åbningsafgørelsen bemærket, at CE Hunedoara som det selskab, der fortsatte driften af elproduktionsaktiverne i Electrocentrale Paroșeni og Electrocentrale Deva, opnåede en økonomisk fordel af lignende art (som den, der vedrørte redningslånet) gennem den statsstøtte, der var genstand for den afgørelse om uforenelig støtte, der blev vedtaget den 20. april 2015, og, som en logisk følgeslutning, gennem det offentlige lån, der blev ydet til CE Hunedoara med henblik på tilbagebetaling heraf. Lånet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte blev ydet på et tidspunkt, hvor CE Hunedoara ifølge Rumænien opfyldte kriterierne for at blive taget under konkursbehandling i henhold til rumænsk lovgivning, hvorfor det kan udelukkes, at virksomheden kunne have fundet en sådan finansiering på markedsvilkår.

(92) For det tredje oplyste de rumænske myndigheder, sådan som det fremgår af åbningsafgørelsen, at CE Hunedoara ikke var i stand til at opnå redningslånet fra forretningsbanker, og anerkendte mere generelt, at det indebar en (selektiv) fordel ([28]). Den forlængede og endnu ikke tilbagebetalte del af det redningslån, som CE Hunedoara havde fået, indebar også en økonomisk fordel, som selskabet ikke kunne opnå på markedsvilkår, f.eks. ved at refinansiere og tilbagebetale den ikkebetalte del med et lån fra en forretningsbank.

(93) Rumænien anførte i sine bemærkninger til åbningsafgørelsen, at det faktisk havde til hensigt at omstrukturere CE Hunedoara og gøre redningslånet til en del af omstruktureringsstøtten. Kommissionen bemærker imidlertid, at Rumænien ikke har fremsendt en gyldig omstruktureringsplan i overensstemmelse med rammebestemmelserne, og den blotte hensigt om at omstrukturere fjerner ikke fordelen ved redningslånet, da lånet ikke er blevet tilbagebetalt inden for seks måneder efter ydelsen af støtten.

(94) Rumænien anførte endvidere i sine bemærkninger til åbningsafgørelsen, at redningslånet blev ydet på »de gældende vilkår på bankmarkedet« efter en analyse foretaget af EximBank, og at der var stillet sikkerhed for det. Denne påstand er imidlertid forkert af den simple grund, at CE Hunedoara ikke var i stand til at opnå lån fra forretningsbanker som påpeget i betragtning 100 og 101 i denne afgørelse. Desuden har Rumænien ikke fremsendt den kreditrisikoanalyse, som EximBank har foretaget.

(95) For det fjerde var CE Hunedoaras forgængere også ude af stand til at indfri deres forpligtelser, hvoraf mere end 1,2 mia. EUR forblev ubetalt ved likvidationen. Selv om CE Hunedoara var blevet renset for størstedelen af forpligtelserne i Electrocentrale Paroșeni og Electrocentrale Deva og den nationale stenkulproducent JSC Petroșani, havde det ingen pålidelig og solid kredithistorik, hvorfor långivere, som opererer på markedsvilkår, er tilbageholdende med at finansiere operationer. De fem lån, som er genstand for den foreliggende sag, blev alle ydet med midler fra statsbudgettet (se 4.1.1 ovenfor). Derimod er der ingen dokumentation for, at en privat markedskreditor havde ydet lån til CE Hunedoara i et tilsvarende omfang. Til trods for opfordringen til Rumænien i åbningsafgørelsen om at fremlægge dokumentation for lånetilbud til CE Hunedoara fra finansielle institutioner eller banker mellem 2012 og 2016 med angivelse af, om der blev anmodet om en statslig eller en offentlig garanti, blev der ikke fremsendt nogen sådanne tilbud eller dokumentation for positive vurderinger fra långivere, som opererer på markedsvilkår.

(96) For det femte var CE Hunedoaras produktionsmidler, som der er redegjort for i betragtning 20 ovenfor, også dem, der blev drevet af de tidligere selskaber, uden at der var foretaget nogen væsentlige produktivitets- eller teknologiske forbedringer, som gør, at interessenterne med rimelighed kunne forvente et bedre eller mere rentabelt salg af el og varme på det rumænske elmarked. De rumænske myndigheder, der har fuldt ejerskab til CE

([28]) Afgørelse om redningsstøtte af 21. april 2015, betragtning 30 og 31.

Hunedoara og de tidligere selskaber, men samtidig også er dets største kreditor, kunne ikke se bort fra, at CE Hunedoara strukturelt var ude af stand til at generere et tilstrækkeligt driftsoverskud til at dække sine passiver. Med offentlig finansiering tilvejebragte de de midler, som CE Huneadoara ville have været ude af stand til at opnå på det finansielle marked til en hvilken som helst rentesats.

(97) Alle fem ovennævnte omstændigheder påvirker CE Hunedoaras kreditværdighed og gør det usandsynligt, at CE Hunedoara uden statslig indgriben ville have fundet villige långivere på markedsvilkår, som havde tillid til, at CE Hunedoara ville tilbagebetale lånene. Det er ligeledes usandsynligt, at Rumænien kunne forvente afkast af sin aktiebesiddelse i CE Hunedoara, navnlig i en situation med mistede indtægter i forbindelse med långivning til CE Hunedoara under markedsvilkårene.

(98) Konklusionen er, at de pågældende lån synes at have begunstiget CE Hunedoara. CE Hunedoara var jo en låntager med en dårlig kreditværdighed på grund af de tidligere selskaber, der var insolvente og blev likvideret, og havde ingen kredithistorik i 2012-2013, da selskabet blev oprettet. CE Hunedoara havde voksende driftsunderskud, der ikke gjorde det muligt at betale renter og afdrag fra 2013-2014, og var faktisk ikke i stand til at opfylde sine forpligtelser, hvilket betød, at selskabet potentielt kunne komme under konkursbehandling fra 2015. Der er endvidere intet, der tyder på, at de rumænske myndigheder har truffet nogen rettidige foranstaltninger, som en ansvarlig kreditor ville træffe til at inddrive sine fordringer, såsom at opfordre låntageren til at tilbagebetale lånene eller begære tvangsfuldbyrdelse af fordringer på grund af misligholdte tilbagebetalinger. Selv om konkursbegæringen mod CE Hunedoara blev indgivet i januar 2016 (se betragtning 22 ovenfor), har det indtil videre ikke resulteret i en effektiv inddrivelse. På grund af selskabets vanskelige finansielle situation og den ringe sandsynlighed for tilbagebetaling, da lånene blev ydet eller forlænget, gav de pågældende lån CE Hunedoara en økonomisk fordel i form af finansiering og midler, som selskabet ikke ville have kunnet opnå på markedsvilkår.

(99) Med hensyn til kvantificeringen af denne økonomiske fordel henviste Kommissionen i betragtning 34 i åbningsafgørelse til Rettens dom i Larko-sagen ([29]), hvori det hedder, at når låntageren befinder sig i en ømtålelig økonomisk situation, som især er kendetegnet ved faldende omsætning, negativ egenkapital og manglende evne til at tilbagebetale lån med egne midler, kan den økonomiske fordel, der er indbygget i et lån, svare til det samlede beløb af de lånte midler, selv om staten kun garanterer lånet. De rumænske myndigheder har ikke fremlagt dokumentation for, at CE Huneadoara havde adgang til finansiering på markedsvilkår, hvilket tyder på, at CE Hunedoara ikke forsøgte, endsige havde held til, at låne på markedet uden statsstøtte.

(100) Som bemærket i betragtning 43 ligger det BRD-lån og det BCR-lån, som den rumænske stat overførte til finansiering af overholdelsen af miljøkravene i 2013-2014, i forlængelse af tilfælde, hvor Rumænien havde ydet tilskud til samme type anlæg (afsvovling af røggas) på andre varmekraftværker i 2010 (CE Turceni) og i 2011 (CE Craiova II) og besluttede at ophøre med at yde sådanne tilskud som støtteinstrument. I betragtning af CE Hunedoaras karakteristika, formål og finansielle situation forekommer det derfor rimeligt at antage, at det BRD-lån og BCR-lån, der blev overført af staten til finansiering af overholdelsen af miljøkravene, reelt var tilskud, til trods for at de juridisk blev betegnet som lån.

(101) Imidlertid viser den omstændighed, at der blev gjort brug af den rumænske stat til at overføre de lån, som BDR og BCR havde ydet den, at disse private banker ikke ønskede at løbe nogen likviditetsrisici i forbindelse med CE Hunedoara, da de anså det for så godt som sikkert, at tilbagebetalingen ville blive misligholdt.

(102) Derfor konkluderer Kommissionen på grundlag af ovenstående, at de fem lån, der blev ydet til CE Hunedoara, gav en økonomisk fordel, og mener, at denne fordel svarer til det samlede beløb af lånenes hovedstol på det tidspunkt, hvor de blev ydet.

4.1.3. *Selektivitet*

(103) I henhold artikel 107, stk. 1, i TEUF betragtes en foranstaltning som statsstøtte, når visse virksomheder eller visse produktioner begunstiges. Kommissionen bemærker, at de fem lån blev ydet på ad hoc-basis til CE Hunedoara med henblik på at støtte dets fortsatte drift i bestemte situationer, hvor der er behov for investeringer til overholdelse af miljøkravene eller til dækning af driftsomkostninger eller tilbagebetaling af uforenelig støtte, og ikke var en del af en mere omfattende generel økonomisk politisk foranstaltning til ydelse af støtte til virksomheder, der befinder sig i en sammenlignelig retlig og økonomisk situation, og som er aktive inden for elproduktion eller andre økonomiske sektorer. Derfor konkluderer Kommissionen, at disse lån er selektive som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF.

([29]) Sag T-423/14, Larko Geniki Metalleftiki kai Metallourgiki AE mod Kommissionen, ECLI:EU:T:2018:57, præmis 193 og den deri nævnte retspraksis.

4.1.4. *Påvirkning af samhandelen og konkurrencefordrejning*

(104) Når en medlemsstat yder støtte, styrker det en virksomheds stilling sammenlignet med andre virksomheder, der konkurrerer med den på EU's indre marked, hvorved samhandelen må anses for at blive påvirket af denne støtte ([30]). Det er tilstrækkeligt, at støttemodtageren konkurrerer med andre virksomheder på markeder, der er åbne over for konkurrence ([31]).

(105) CE Hunedoara leverer elektricitet og varme i Rumænien. I henhold til de gældende EU-regler om det indre marked for elektricitet ([32]) kan elleverandørerne frit etablere aktiviteter og søge kunder i Rumænien. En række konkurrenter fra Rumænien (f.eks. SN Nuclearelectrica, SN Hidroelectrica) eller andre medlemsstater (f.eks. CEZ, Alpiq) har rent faktisk gjort det. Kommissionen bemærker, at det rumænske elnet i dag er sammenkoblet med det bulgarske og ungarske elnet, således at elektricitetsstrømme produceres i og handles mellem disse medlemsstater.

(106) Kommissionen konkluderer derfor, at de pågældende lån kan påvirke samhandelen inden for EU og fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene i det indre marked.

4.1.5. *Konklusion med hensyn til spørgsmålet om statsstøtte*

(107) Kommissionen konkluderer på grundlag af ovennævnte argumenter, at det IBRD-lån til CE Hunedoara, der er garanteret af den rumænske stat, BCR-lånet og BRD-lånet, der er optaget til fordel for CE Hunedoara, det lån, der er ydet med henblik på tilbagebetaling af tidligere uforenelig støtte, og redningslånet, herunder den forlængede og ikketilbagebetalte del heraf, udgør statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF.

4.2. **Støttens lovlighed**

(108) Aftalen om det statsgaranterede IBRD-lån til fordel for CE Hunedoara blev undertegnet den 31. maj 2002 med Electrocentrale Deva, en af de retlige forgængere for CE Hunedoara, dvs. før Rumæniens tiltrædelse af Den Europæiske Union i 2007. Følgelig var IBRD-lånet ikke ulovligt, selv om det senere blev fastslået, at lånet involverede statsstøtte. Derfor udgør betalinger, som staten har foretaget i sin egenskab af kautionist, selv om de fandt sted efter tiltrædelsen, eksisterende støtte og er som sådan ikke ulovlige, men en eventuel undladelse fra statens side af efterfølgende at udøve sin ret til regres mod CE Hunedoara, kan dog falde ind under reglerne om statsstøtte.

(109) BCR-lånet, BRD-lånet og det lån, der blev ydet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte, udgør imidlertid statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i TEUF, og da de er blevet udbetalt i strid med artikel 108, stk. 3, i TEUF, udgør de ulovlig statsstøtte.

(110) Redningslånet, som Kommissionen ikke gjorde indsigelse mod i afgørelsen om redningsstøtte af 21. april 2015, var ikke trådt i kraft før Kommissionens afgørelse og udgør derfor ikke ulovlig statsstøtte. Men dets forlængelse og manglende tilbagebetaling langt ud over den frist på seks måneder, for hvilken det blev indrømmet, gør forlængelsen ulovlig.

4.3. **Støttens forenelighed og retsgrundlaget for vurderingen**

(111) Kommissionen skal vurdere, om ovenstående støtteforanstaltninger kan betragtes som forenelige med det indre marked. Ifølge Domstolens retspraksis er det medlemsstatens ansvar at anføre mulige grunde til forenelighed med det indre marked og godtgøre, at betingelserne for en sådan forenelighed er opfyldt ([33]). Bortset fra redningslånet og dets forlængelse efter seks måneder fra Kommissionens afgørelse af 21. april 2015 og IBRD-lånet, der ikke var anmeldelsespligtigt, eftersom det blev ydet før Rumæniens tiltrædelse af Unionen, har Rumænien ikke anmeldt det lån, der blev ydet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte, BCR-lånet og BRD-lånet, og har heller ikke påberåbt sig mulige grunde til forenelighed med det indre marked.

(112) På grundlag af de foreliggende oplysninger og som anført i åbningsafgørelsen mener Kommissionen, at det eneste mulige grundlag for, at de foranstaltninger, der er genstand for vurderingen, skulle være forenelige med det indre marked, er rammebestemmelserne. Disse rammebestemmelser indeholder regler og betingelser for vurderingen af foreneligheden af rednings- og omstruktureringsstøtte til kriseramte virksomheder i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF.

([30]) Se navnlig sag 730/79, Philip Morris mod Kommissionen, ECLI:EU:C:1980:209, præmis 11, sag C-53/00, Ferring, ECLI:EU:C:2001:627, præmis 21, og sag C-372/97, Italien mod Kommissionen, ECLI:EU:C:2004:234, præmis 44.
([31]) Sag T-214/95, Het Vlaamse Gewest mod Kommissionen, ECLI:EU:T:1998:77.
([32]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55).
([33]) Se sag C-364/90, Italien mod Kommissionen, ECLI:EU:C:1993:157, præmis 20.

4.3.1. *Anvendelsesområde for rammebestemmelserne*

(113) Ifølge punkt 137 og 138 i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder vil Kommissionen »undersøge, om rednings- eller omstruktureringsstøtte, der er tildelt uden Kommissionens forudgående godkendelse og derfor er i strid med [EUF-traktatens] artikel 108, stk. 3, er forenelig med det indre marked på grundlag af disse rammebestemmelser, hvis al støtten eller en del heraf er blevet ydet efter rammebestemmelsernes offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*«, og »I alle andre tilfælde vil den foretage undersøgelsen på grundlag af de rammebestemmelser, der var gældende på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet«.

(114) Redningslånet og lånet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte blev ydet efter rammebestemmelsernes ikrafttræden, dvs. den 1. august 2014. Derfor finder rammebestemmelserne anvendelse på disse to lån.

(115) Endvidere blev BCR-lånet og BRD-lånet ikke anmeldt til Kommissionen, hvilket er i strid med artikel 108, stk. 3, i TEUF. Heraf følger, at selv om disse to lån blev ydet før den 1. august 2014, finder rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering også anvendelse på BCR-lånet og BRD-lånet, for så vidt de skal vurderes under ét som led i en enkelt operation, hvor der ydes støtte til en kriseramt virksomhed.

4.3.2. *Anvendelsen af rammebestemmelserne*

(116) Kun kriseramte virksomheder som omhandlet i punkt 20 i rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering, der ikke er ikke aktive i kul- og stålsektoren eller finanssektoren som omhandlet i punkt 16, kan modtage rednings- eller omstruktureringsstøtte. Som bemærket i afgørelsen om redningsstøtte opfyldte CE Hunedoara allerede i april 2015 kriterierne for at komme under konkursbehandling, jf. punkt 20, litra c), i rammebestemmelserne, hvilket rent faktisk skete i januar 2016 (se betragtning 22 ovenfor). Derfor kan CE Hunedoara betragtes som en kriseramt virksomhed i henhold til rammebestemmelserne.

(117) Kommissionen bemærker for det første, at Rumænien ikke har fremlagt nogen dokumentation for, at det skulle opfyldelse betingelserne for at modtage forenelig rednings- eller omstruktureringsstøtte som fastsat i rammebestemmelserne.

(118) Med hensyn til BCR-lånet, BRD-lånet og det lån, der blev ydet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte, vil Kommissionen i det følgende vurdere dem samlet, fordi de blev ydet til en kriseramt virksomhed som investerings- eller driftsstøtte, hvilket gjorde det muligt for CE Hunedoara at dække sine omkostninger på grund af manglende adgang til de finansielle markeder (se betragtning 99). På grundlag heraf mener Kommissionen, at forenelighedskriterierne for omstruktureringsstøtten, der er fastsat i rammebestemmelserne, ikke er opfyldt, fordi i) omstruktureringsplanen (der blev fremlagt i oktober 2015 og ændret i januar 2016) ikke var gyldig fra starten, da den ikke kunne sikre CE Hunedoaras langsigtede rentabilitet uden yderligere driftsstøtte, og ikke er blevet gennemført, ii) der ikke er noget klart egetbidrag fra CE Hunedoara i overensstemmelse med punkt 62-64 i rammebestemmelserne, og iii) der ikke kunne identificeres nogen foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger i overensstemmelse med punkt 74-86 i rammebestemmelserne.

(119) Selv om punkt 99-103 i rammebestemmelserne fastsætter særlige betingelser for støtte til kriseramte leverandører af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, er Kommissionen nået frem til, at de pågældende lån ikke kan vurderes eller tages i betragtning som en kompensation for levering af sådanne tjenesteydelser, jf. punkt 100 i rammebestemmelserne. For det første er det ikke godtgjort eller påvist, at CE Hunedoara har opereret på grundlag af gyldige overdragelsesakter med angivelse af en rimelig forskel mellem elproduktion, der varetages af CE Hunedoara, og elproduktion, der varetages af andre elproducenter, som opererer i Rumænien. Ifølge Domstolens faste retspraksis ([34]) er tilstedeværelsen af en gyldig overdragelsesakt en væsentlig betingelse for, at statsstøtte kan betragtes som gyldig kompensation for en tjeneste af almindelig økonomisk interesse. For det andet var de omtvistede lån ad hoc-lån til specifikke formål og er ikke blevet ydet med identificerbare og berettigede ekstra omkostninger til levering af tjenesteydelser. For det tredje er lånebeløbene hverken enkeltvist eller samlet blevet fastsat ud fra objektive kriterier, der er fastlagt på forhånd og særligt afpasset efter de

([34]) Domstolens dom af 24. juli 2003, Altmark Trans GmbH og Regierungspräsidium Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

beregnede omkostninger i forbindelse med tjenester af almindelig økonomisk interesse under hensyntagen til alle Hunedoaras indtægter og udgifter. Derfor kan Kommissionen i overensstemmelse med punkt 100 og 101 i rammebestemmelserne ikke anlægge det synspunkt, at de pågældende lån bør betragtes som gyldig kompensation i henhold til SGEI-beslutningen ([35]) eller SGEI-rammebestemmelserne ([36]).

(120) Rumænien har også undladt at opfylde sin forpligtelse til juridisk at holde kulminer adskilt fra elproduktion i CE Hunedoara, hvilket var et tilsagn, som blev givet på det tidspunkt, hvor redningsstøtten blev godkendt, og som ifølge de fremlagte oplysninger kan tage mellem seks og ni måneder. To kulminer modtager driftsstøtte til lukning i henhold til afgørelsen om den anden støtte til kulminer (betragtning 12 ovenfor). Rumænien har i sine bemærkninger til åbningsafgørelsen anført, at der føres særskilte regnskaber for minedrift og elproduktion. Særskilte regnskaber forhindrer dog ikke i sig selv krydsfinansiering af minedriften. Rumænien har ikke påvist, at krydsfinansiering ikke forekommer, f.eks. ved at fremlægge dokumentation for, at statsstøtten kun kommer elproduktionen til gode. I mangel af denne nødvendige dokumentation kan det ikke udelukkes, at nogle af de lån, der er omfattet af nærværende afgørelse, direkte eller indirekte har været til fordel for CE Hunedoaras kulminer i strid med punkt 16 i rammebestemmelserne, hvorefter kulsektoren er udelukket fra rednings- og omstruktureringsstøtte.

(121) Endelig er det værd at bemærke, at provenuet af det lån, der blev ydet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte, fortsat er til rådighed for CE Hunedoara. I lyset af Deggendorf-princippet ([37]) gør akkumulering af et ikketilbagebetalt lån, der er ydet med henblik på at tilbagebetale tidligere uforenelig støtte, med de tre andre lån, det ikke muligt at antage, at den eventuelle omstruktureringsstøtte til CE Hunedoara er forenelig med det indre marked på grundlag af punkt 94 i rammebestemmelserne. Selv om CE Hunedoara modtager statsstøtte i form af de omtvistede lån i det omfang, de ikke er blevet tilbagebetalt, fortsætter det med at drive virksomhed på bekostning af konkurrenterne.

(122) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at BCR-lånet og BRD-lånet, der er optaget til fordel for CE Hunedoara, når de vurderes sammen med den urimelige forlængelse af redningslånet, hvorved det blev omdannet til et omstruktureringslån, og det lån, der blev ydet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte, er uforenelige med det indre marked.

(123) Med hensyn til redningslånet forpligtede Rumænien sig i overensstemmelse med punkt 55, litra d), i rammebestemmelserne til senest seks måneder fra datoen for afgørelsen om redningsstøtte eller udbetalingen af den første rate (betragtning 54 i afgørelsen om redningsstøtte) at forelægge enten dokumentation for, at lånet blev tilbagebetalt, eller en gyldig omstruktureringsplan eller en begrundet likvidationsplan, hvori der redegøres for de skridt, der fører til likvidation af CE Hunedoara inden for en rimelig frist uden yderligere støtte. Rumænien overholdt ikke denne forpligtelse, eftersom i) redningslånet ikke er blevet tilbagebetalt fuldt ud, og ii) Rumænien blev underrettet om, at omstruktureringsplanen (der blev forelagt af Rumænien i oktober 2015 og ændret i januar 2016) ikke sikrede, at CE Hunedoara kunne opnå langsigtet rentabilitet uden yderligere vedvarende støtte.

(124) Ud over ovenstående bemærker Kommissionen, at den tidsplan for likvidationen af CE Hunedoara med en varighed på mindst tre år, som Rumænien indsendte i maj 2017 (dvs. 1,5 år efter fristens udløb i oktober 2015, altså seks måneder efter ydelsen af redningsstøtten, der blev godkendt ved afgørelsen om redningsstøtte), synes at være temmelig lang.

(125) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at forlængelsen af redningslånet er uforenelig med det indre marked.

([35]) Kommissionens afgørelse 2012/21/EU af 20. december 2011 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (EUT L 7 af 11.1.2012, s. 3).

([36]) Meddelelse fra Kommissionen — Den Europæiske Unions rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste (2011) (EUT C 8 af 11.1.2012, s. 15).

([37]) Sag T-244/93 og T-486/93, TWD Deggendorf mod Kommissionen, ECLI:EU:T:1995:160, præmis 56.

5. TILBAGESØGNING

(126) I henhold til EUF-traktaten og Domstolens faste retspraksis har Kommissionen, når den har fundet støtte uforenelig med det indre marked, kompetence til at beslutte, at den pågældende medlemsstat skal ophæve eller ændre den ([38]). Ifølge Domstolens faste retspraksis har en medlemsstats forpligtelse til at ophæve den støtte, som Kommissionen anser for at være uforenelig med det indre marked, til formål at genoprette den oprindelige situation ([39]).

(127) I den sammenhæng har Domstolen fastslået, at dette mål er nået, når modtageren har tilbagebetalt de beløb, der er tildelt som ulovlig støtte, hvorved modtageren mister den fordel, der var opnået på markedet i forhold til konkurrenterne, og situationen fra tiden før ydelsen af støtte genoprettes ([40]).

(128) I denne henseende hedder det i artikel 16, stk. 1, i forordning (EU) 2015/1589 ([41]), at »i negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren […]«.

(129) i) BCR-lånet, ii) BRD-lånet, iii) lånet til tilbagebetaling af den uforenelige støtte og iv) redningslånet, der blev ulovligt fra det tidspunkt, hvor redningsstøtten ikke blev tilbagebetalt inden seks måneder efter dens ydelse og/eller udbetaling, blev gennemført i strid med artikel 108, stk. 3, i TEUF og skal betragtes som ulovlig og uforenelig støtte. De skal derfor tilbagesøges med henblik på at genoprette den situation, der eksisterede på markedet, før de blev ydet. Tilbagesøgningen skal omfatte perioden mellem det tidspunkt, hvor støttemodtageren opnåede fordelen, dvs. da støtten i form af lånenes hovedstol ulovligt blev stillet til rådighed for modtageren, og indtil den faktiske tilbagebetaling, og der pålægges renter af de beløb, der skal tilbagebetales, indtil den faktiske tilbagebetaling. Renterne af de beløb, der skal tilbagebetales, adskiller sig fra de kontraktmæssige renter, morarenter eller andre dermed forbundne beløb vedrørende de omtvistede lån, som Hunedoara skylder staten.

(130) Ifølge fast retspraksis udgør støttemodtagerens insolvens og manglende evne til at tilbagebetale støtten ikke en gyldig grund til at fritage vedkommende for sin forpligtelse til at tilbagebetale støtten ([42]). I så fald kan genopretningen af den situation, der bestod inden udbetalingen af støtten, og fjernelsen af konkurrenceforvridningen i princippet opnås ved at opføre kravet om tilbagebetaling af støtten under passiver som en del af den domstolsovervågede likvidationsprocedure. Hvis medlemsstaten ikke er i stand til at tilbagesøge hele støttebeløbet, kan opførelsen af kravet om tilbagebetaling opfylde tilbagesøgningspligten, såfremt konkursbehandlingen fører til opløsning af den virksomhed, der modtog den ulovlige støtte, dvs. det endelige ophør af dens aktivitet ([43]). Likvidationen af CE Hunedoara i tilfælde af manglende inddrivelse af redningsstøtten inden seks måneder fra dens godkendelse eller udbetaling er også omfattet af rammebestemmelserne og afgørelsen om redningsstøtte (betragtning 20, 21 og 52, litra d)).

(131) Kommissionen noterer sig de seneste drøftelser med Rumænien, hvor det blev fastslået, at opløsningen af CE Hunedoara kan medføre, at dets aktiver afvikles og sælges med henblik på at dække passiverne, herunder dem, der er resultatet af gennemførelsen af den tilbagesøgning, der blev pålagt Rumænien som følge af denne afgørelse. Under alle omstændigheder bekræftede de rumænske myndigheder eksistensen af retlige bestemmelser i den nationale lovgivning, der ville sikre fortsættelse af driften, og henviste i den forbindelse til lov nr. 123 af 10. juli 2012 vedrørende elenergi og naturgas, navnlig kapitlet om sikkerhed.

(132) I forbindelse med en likvidation og i betragtning af Rumæniens retlige forpligtelse til at sikre kontinuitet i forsyningen kan det planlægge at vedtage foranstaltninger med henblik på at undgå pludselige afbrydelser af el- og varmeforsyningen i den region, hvor CE Hunedoara driver sin virksomhed og leverer tjenesteydelser. Sådanne foranstaltninger skal dog være forholdsmæssige, rimelige og begrænsede i tid og omfang til, hvad der er absolut nødvendigt for at bevare værdien af kraftværkernes aktiver. Ved håndhævelsen af nærværende afgørelse skal Kommissionen underrettes på forhånd og være i stand til at kontrollere, at disse betingelser er opfyldt. Følgelig berører denne afgørelse generelt ikke sådanne relevante foranstaltninger og processen med overførsel af kraftværkers aktiver.

([38]) Se sag C-70/72, Kommissionen mod Tyskland, ECLI:EU:C:1973:87, præmis 13.
([39]) Se forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92, Spanien mod Kommissionen, ECLI:EU:C:1994:325, præmis 75.
([40]) Se sag C-75/97, Belgien mod Kommissionen, ECLI:EU:C:1999:311, præmis 64 og 65.
([41]) Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 248 af 24.9.2015, s. 9).
([42]) Domstolens dom af 29. april 2004, Tyskland mod Kommissionen, C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238, præmis 85, Domstolens dom af 15. januar 1986, Kommissionen mod Belgien, C-52/84, ECLI:EU:C:1986:3, præmis 14, Domstolens dom af 21. marts 1990, Belgien mod Kommissionen, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, præmis 60-62.
([43]) Domstolens dom af 11. december 2012, Kommissionen mod Spanien, C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, præmis 104.

(133) Som nævnt på videokonferencen den 31. juli 2018 (se betragtning 3) tilkendegav Rumænien endvidere, at det havde til hensigt at træffe passende foranstaltninger til at gå videre med overførslen af kraftværkernes aktiver fra CE Hunedoara til et nyt selskab (NewCo), der stadig ikke er blevet registreret. Dette forventes at ske i form af en hasteanordning, hvorved en overførsel i tre etaper, der gør det ud for betaling (på rumænsk »dare în plată«), ville finde sted med hensyn til kraftværkernes aktiver alene, dvs. uden minerne. I henhold til den protokol, der er aftalt med Rumænien, bør denne proces omfatte følgende:

i) For det første udarbejdelsen af en obligatorisk evalueringsrapport med henblik på at fastslå værdien af kraftværkernes aktiver (som finansministeriet for øjeblikket har pant i) og CE Hunedoaras gæld.

ii) For det andet ville disse pantsatte aktiver blive overført til finansministeriet og efterfølgende til energiministeriet.

iii) For det tredje ville disse pantsatte aktiver blive overført til et nyt selskab, som derefter ville få til opgave at levere tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.

(134) Denne afgørelse berører ikke sådanne overførsler af aktiver via den planlagte hasteanordning, forudsat at ovennævnte planlagte overførsel udføres af de rumænske myndigheder i overensstemmelse med de lovmæssige krav, herunder navnlig en korrekt værdiansættelse af disse aktiver.

6. **KONKLUSION**

(135) Kommissionen konkluderer derfor, at Rumænien har ydet CE Hunedoara ulovlig statsstøtte, der er uforenelig med det indre marked, og som bør tilbagebetales —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Lånet fra Den Internationale Bank for Genopbygning og Økonomisk Udvikling (IBRD-lånet), der er garanteret af den rumænske stat, og som CE Hunedoara blev den efterfølgende modtager af, blev ikke ydet ulovligt til CE Hunedoara i strid med artikel 108, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 2

Følgende lån til fordel for CE Hunedoara og de beløb, der er fastsat i litra a)-d), udgør statsstøtte, som Rumænien har ydet ulovligt (eller som ikke er tilbagebetalt for så vidt angår litra d)) i strid med artikel 108, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og er uforenelige med det indre marked:

a) lånet fra Romanian Commercial Bank, der er optaget af finansministeriet og efterfølgende stillet til rådighed for CE Hunedoara gennem en subsidiær låneaftale (BCR-lånet) — 83 485 450 RON

b) lånet fra Romanian Development Bank, der er optaget af finansministeriet og efterfølgende stillet til rådighed for CE Hunedoara gennem en subsidiær låneaftale (BRD-lånet) — 68 371 170 RON

c) det lån til betaling af den uforenelige støtte, der blev krævet tilbagebetalt ved afgørelsen om den uforenelige støtte (lån til tilbagebetaling af den uforenelige støtte) — 34 785 015 RON

d) det lån, der udgør støtte ydet i overensstemmelse med afgørelsen om redningsstøtte med påløbne renter (redningslånet), hvoraf der reelt er udbetalt 98 476 900 RON, og som ikke er blevet tilbagebetalt inden seks måneder efter udbetalingen.

Artikel 3

1. Rumænien tilbagesøger den i artikel 2 omhandlede uforenelige støtte fra støttemodtageren.

2. De faktiske beløb, der skal tilbagesøges, svarer til de beløb, der faktisk er blevet udbetalt til støttemodtageren, og som denne ikke har tilbagebetalt til den rumænske stat. Disse beløb pålægges også renter fra det tidspunkt, hvor de blev udbetalt til støttemodtageren, og indtil de faktisk er tilbagebetalt.

3. Rentebeløbet beregnes med renters rente i overensstemmelse med kapitel V i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 ([44]).

4. Rumænien indstiller alle udestående betalinger af den i artikel 2 omhandlede støtte med virkning fra datoen for vedtagelsen af denne afgørelse.

Artikel 4

1. Tilbagesøgningen af den i artikel 2 omhandlede støtte skal være øjeblikkelig og effektiv med forbehold af passende foranstaltninger, som Rumænien måtte vedtage med henblik på at sikre den fortsatte drift af de elproduktionsaktiver, der er nødvendige for levering af el og varme, forudsat at disse foranstaltninger er forholdsmæssige, rimelige og begrænset i tid og omfang til, hvad der er absolut nødvendigt for at bevare værdien af aktiverne.

2. Rumænien efterkommer denne afgørelse senest fire måneder efter meddelelsen deraf.

Artikel 5

1. Inden to måneder efter meddelelsen af denne afgørelse forelægger Rumænien følgende oplysninger for Kommissionen:

a) det samlede beløb (hovedstol og renter), der skal tilbagesøges fra støttemodtageren

b) en detaljeret beskrivelse af allerede trufne og planlagte foranstaltninger med henblik på at efterkomme denne afgørelse

c) en detaljeret beskrivelse af de foranstaltninger, der allerede er truffet eller planlagt for at sikre den fortsatte drift af elproduktionsaktiverne

d) dokumentation for, at støttemodtagerne har fået påbud om at tilbagebetale støtten.

2. Rumænien underretter løbende Kommissionen om resultaterne af gennemførelsen af de nationale foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til denne afgørelse, indtil tilbagesøgningen af den i artikel 2 nævnte støtte er afsluttet. Rumænien indsender på Kommissionens anmodning straks oplysninger om de foranstaltninger, der allerede er truffet eller planlagt for at efterkomme afgørelsen. Rumænien giver tillige detaljerede oplysninger om de støttebeløb og renter, støttemodtagerne allerede har tilbagebetalt.

Artikel 6

Denne afgørelse er rettet til Rumænien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. november 2018.

På Kommissionens vegne
Margrethe VESTAGER
Medlem af Kommissionen

([44]) Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EU) 2015/1589 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).